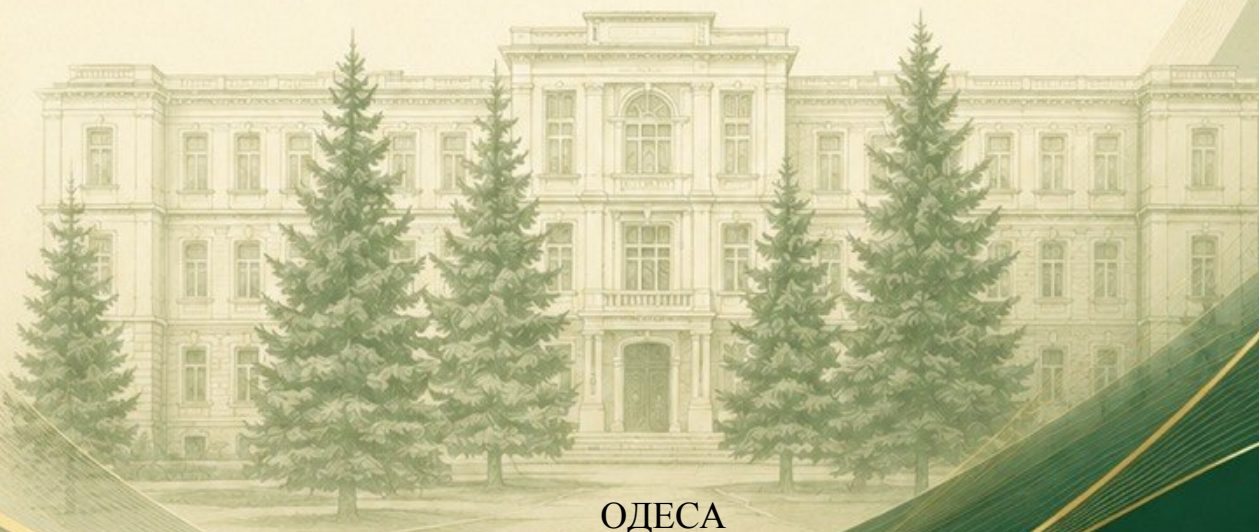

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ
У МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ (СТАЖУВАННЯ)
6 червня 2026 року*

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/Zbarska2026>

УДК: 378:159.955:376.37

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та спеціальної освіти.

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 р.)*

Рецензенти:

Форосян Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Литовченко Світлана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

«Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання»: збірник матеріалів конференції у межах всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (стажування). Одеса : Університет Ушинського, 2026. 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвячені актуальним питанням трансформації освітнього процесу в закладах вищої освіти, упровадженню інноваційних підходів, методів і технологій навчання, а також сучасним практикам у спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні.

У представлених матеріалах науковці висвітлюють теоретичні й практичні аспекти модернізації освітнього середовища, розглядають ефективні форми організації навчання у ЗВО, аналізують можливості застосування інноваційних педагогічних технологій та окреслюють сучасні підходи до роботи в умовах спеціальної й інклюзивної освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

САКАЛЮК Оксана Олександрівна

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: УПРАВЛІНСЬКИЙ, ОСВІТНІЙ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІРИ

Сучасний розвиток вищої освіти відбувається під впливом масштабних процесів цифрової трансформації, що охоплюють усі сфери суспільного життя. За таких умов інформаційно-комунікаційні технології стають не лише засобом організації навчання, а й важливим чинником модернізації освітнього середовища, управлінських процесів та професійної діяльності майбутніх фахівців. Особливої актуальності набуває проблема формування цифрової компетентності магістрів педагогічних спеціальностей, оскільки сучасний педагог має бути здатним ефективно використовувати цифрові інструменти як у викладацькій, так і в управлінській діяльності.

Цифровізація освіти сьогодні розглядається як комплексне соціально-управлінське явище, що поєднує технологічні, організаційні, правові та педагогічні складові [1; 2]. У цьому контексті цифрові технології виступають механізмом забезпечення доступності освіти, підвищення її якості, розвитку академічної мобільності та створення умов для безперервного професійного зростання. Водночас вони потребують належного нормативного регулювання, захисту інформаційних ресурсів і формування відповідальної цифрової культури учасників освітнього процесу.

Нормативно-правове забезпечення цифрової трансформації освіти в Україні ґрунтується на положеннях законодавства у сфері освіти та вищої освіти, а також на стратегічних документах, спрямованих на розвиток цифрового суспільства. Визначені нормативними актами принципи академічної свободи, автономії закладів освіти та розвитку цифрових компетентностей створюють передумови для впровадження сучасних технологій у професійну підготовку магістрів. Особливого значення набувають питання академічної доброчесності, захисту персональних даних та забезпечення якості освітніх послуг у цифровому середовищі.

Одним із напрямів цифровізації магістерської підготовки є створення цілісного цифрового освітнього середовища. Використання сучасних платформ управління навчанням забезпечує інтеграцію всіх складових освітнього процесу: навчальної діяльності, комунікації, оцінювання результатів та науково-дослідної роботи. Такі платформи дозволяють організувати навчання незалежно від місця перебування здобувачів освіти, забезпечують доступ до навчальних матеріалів, підтримують різноманітні форми взаємодії та створюють умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

Особливу роль у цифровій трансформації підготовки магістрів відіграють хмарні технології та сервіси спільної роботи. Їх використання сприяє переходу від традиційної моделі передачі знань до інтерактивної взаємодії, заснованої на співпраці, партнерстві та колективному створенні освітнього контенту. Завдяки таким інструментам майбутні фахівці набувають досвіду командної роботи, розвивають навички цифрової комунікації та вчаться ефективно управляти інформаційними потоками.

Практика підготовки магістрів педагогічних спеціальностей засвідчує, що інтеграція цифрових технологій є ефективною під час вивчення дисциплін управлінського, педагогічного та дослідницького спрямування. Використання мультимедійних сервісів, інтерактивних платформ, хмарних ресурсів та інструментів збору й аналізу даних дозволяє підвищити якість навчання, забезпечити наочність навчального матеріалу та активізувати пізнавальну діяльність здобувачів освіти.

Важливим напрямом формування цифрової компетентності є опанування майбутніми педагогами-менеджерами сучасних інструментів моніторингу та оцінювання якості освіти. Цифрові сервіси забезпечують можливість автоматизованого збору інформації, аналізу результатів анкетувань, підготовки аналітичних звітів та ухвалення обґрунтованих управлінських рішень. Завдяки цьому здобувачі освіти набувають практичного досвіду використання цифрових ресурсів для забезпечення якості освітньої діяльності [2].

Особливого значення інформаційно-комунікаційні технології набувають під час виробничої (асистентської) практики. Використання електронних ресурсів, хмарних сховищ, цифрових платформ комунікації та інструментів візуалізації дозволяє магістрантам ефективно виконувати професійні завдання, здійснювати аналіз освітньої документації, проводити опитування, розробляти освітні проєкти та організовувати профорієнтаційну діяльність. У результаті практика набуває більш діяльнісного та управлінського характеру, а цифрові технології стають невід'ємною складовою професійної діяльності майбутнього фахівця.

Не менш важливою сферою використання ІКТ є науково-дослідна діяльність магістрантів. Доступ до міжнародних наукометричних баз даних, електронних бібліотек, репозитаріїв і цифрових ресурсів суттєво розширює можливості для проведення якісних досліджень. Використання сучасних цифрових інструментів дозволяє здійснювати пошук актуальних наукових джерел, аналізувати результати досліджень, організовувати спільну роботу над науковими проєктами та забезпечувати дотримання принципів академічної доброчесності.

Водночас цифровізація освітнього процесу супроводжується низкою ризиків, які потребують системного управління. До найбільш поширених належать зниження глибини засвоєння навчального матеріалу, поширення практик академічної недоброчесності, недостатній рівень цифрової підготовки

окремих викладачів, нерівність доступу до технологічних ресурсів, кіберзагрози та цифрове перевантаження учасників освітнього процесу. Особливою проблемою залишається скорочення безпосередньої міжособистісної взаємодії, що може негативно впливати на розвиток комунікативних і соціальних компетентностей.

Мінімізація зазначених ризиків потребує комплексного підходу, який передбачає розвиток цифрової культури, удосконалення нормативного забезпечення, системне підвищення цифрової компетентності викладачів і студентів, впровадження політик академічної доброчесності та забезпечення кібербезпеки. Важливим завданням також є підтримання балансу між цифровими й традиційними формами навчання, що дозволяє зберігати якість освітнього процесу та сприяти всебічному розвитку особистості.

Отже, інформаційно-комунікаційні технології є стратегічним ресурсом модернізації професійної підготовки магістрів педагогічних спеціальностей. Їх інтеграція в освітній процес забезпечує формування цифрової компетентності, розвиток управлінських і дослідницьких умінь, підвищення якості освіти та розширення можливостей професійної самореалізації майбутніх фахівців. Водночас ефективність цифрової трансформації залежить від здатності закладів вищої освіти забезпечити збалансоване поєднання технологічних інновацій, педагогічної доцільності, правового регулювання та гуманістичних цінностей освіти.

Список використаних джерел:

1. Морзе Н. В., Буйницька О. П., Варченко-Троценко Л. О. Цифрова трансформація вищої освіти: виклики, тенденції та перспективи розвитку. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2023. Т. 95, № 3. С. 1–17.
2. Биков В. Ю., Спірін О. М., Пінчук О. П. Цифрова компетентність педагогічних працівників в умовах трансформації освітнього середовища. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2022. Т. 89, № 1. С. 4–23. URL: <https://journal.iitta.gov.ua>

**САМОЙЛОВ Олександр Олександрович,
ЧУДОВСЬКА Вікторія Анатоліївна**

ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ

Сучасне бізнес-середовище характеризується високим рівнем конкуренції, процесами глобалізації, цифровою трансформацією та посиленням вимог до соціальної відповідальності підприємств. За таких умов особливої актуальності набуває формування інклюзивного менеджменту як системи управління, що забезпечує рівний доступ до можливостей для всіх працівників незалежно від

Іванова Наталія Володимирівна Освіта і культура в стилі педагогіки Фрідріха Фребеля: деякі аспекти підготовки вихователя	31
Карпілянський Дмитро Анатолійович. Кривенко Таїсія Сергіївна Результати емпіричного дослідження складових готовності майбутніх психологів до надання практичної допомоги колишнім комбатантам	34
Кусташ Юлія Іванівна, Чудовська Вікторія Анатоліївна Інноваційні підходи до підтримки студентів з розладами аутистичного спектра в умовах трансформації освітнього процесу у закладах вищої освіти	38
Лозова Тетяна Олександрівна Міжнародна сертифікація вчителів англійської мови: фокус на ТКТ (Teaching Knowledge Test)	40
Пилипюк Тетяна Володимирівна Педагогічна творчість у контексті сучасних освітніх реформ	42
Полеводова Наталія Григорівна Використання штучного інтелекту на уроках української мови в 5–9 класах Нової Української Школи: можливості та виклики	45
Пономаренко Віталій Євгенович Розвиток soft skills у студентів закладів вищої освіти	46
Попелюк Вікторія Павлівна Teaching listening comprehension to cadets of the military academy	48
Родідял Дар'я Олександрівна Формування критичного мислення студентів у процесі викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти	49
Ручкіна Маріанна Миколаївна Формування професійної готовності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами асистентської практики	51
Сакалюк Оксана Олександрівна Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці магістрів	54